

Kacířská univerzita – odvaha k nonkonformitě a vůle ke konsensu

Kacířská univerzita – odvaha k nonkonformitě a vůle ke konsensu

Ve foyer Filozofické fakulty Univerzity Karlovy v Praze proběhla 30. května vernisáž výstavy *Kacířská univerzita – Osobnosti pražské utrakvistické univerzity 1417–1622*. Expozici připravilo Collegium Europaeum, které je společným badatelským pracovištěm FF UK a Filosofického ústavu AV ČR.

Výstava *Kacířská univerzita – Osobnosti pražské utrakvistické univerzity 1417–1622* je ve foyer Filozofické fakulty UK k vidění od 30. května. Výstavu slavnostně zahájil děkan fakulty doc. PhDr. Michal Stehlík, Ph.D. Téma výstavy v úvodní řeči komentovali zakladatel a koordinátor Collegia Europaea PhDr. Petr Hlaváček, Ph.D., a místopředseda AV ČR PhDr. Pavel Baran, CSc., kteří přítomným nabídli hlubší reflexi vybraného historického období.

Prostřednictvím výstavních panelů se návštěvníci mohou seznámit s významnými osobnostmi Univerzity Karlovy 15.–17. století, tj. doby, kdy se většina obyvatel Českého království hlásila k české utrakvistické církvi. Přestože její aktivitu tehdy omezoval papežem vydaný zákaz činnosti, stalo se pražské vysoké učení působištěm řady významných vzdělavců a intelektuálů, jejichž dílo přesahovalo hranice českých zemí a podílelo se na utváření evropského myšlení.

PhDr. Petr Hlaváček, Ph.D., zakladatel a koordinátor Collegia Europaea, které výstavu připravilo, v úvodní řeči přiblížil účastníkům vernisáže situaci na Univerzitě Karlově v období 15.–17. století. Na příkladech těchto osobností se pořadatelé výstavy snaží zdůraznit evropský formát utrakvistické Univerzity Karlovy a narušit zažitou představu, že česká reformace byla pouze barbarskou periodou, negací západní a evropské civilizace. Účel výstavy ovšem nespočívá v pouhém vyvracení dnešních předsudků. Dle slov doktora Hlaváčka s sebou představení vědecké činnosti utrakvistických vzdělců nese i nadčasový a inspirativní význam: *„V tomto období akademici projevovali dvě ctnosti, které bychom si dnes měli uchovat – odvahu k nonkonformitě a vůli ke konsensu. Výstava by tedy měla být poselstvím, abychom na tyto ctnosti navazovali a abychom si je uchovali.“*

Právě zahájená výstava je jedním z výstupů záměru, na němž Collegium Europaeum dlouhodobě pracuje. Jeho snahou je seznámit veřejnost s unikátním intelektuálním kontextem dějin Univerzity Karlovy v souvislosti s formováním širší evropské identity. *„Naší představou je, že v nejbližších letech připravíme několik výstav, které právě na osudech osobností spojených s univerzitou představí onen specifický univerzitní příběh. První takovým výstupem byla výstava Vytěsněná elita, mapující životy židovských učenců z Německé univerzity v Praze. Teď jsme časově odskočili do starší historie, abychom širší veřejnosti představili utrakvistické období pražské univerzity. A máme i další plány. Rádi bychom připravili výstavu o československém akademickém exilu v období 1938 až 1989 ve Skandinávii,“* nastínil záměry Collegia Europaea doktor Hlaváček.

Collegium Europaeum je vědeckým pracovištěm, založeným Filozofickou fakultou UK a Filosofickým ústavem AV ČR za účelem akumulace badatelského potenciálu k pokročilému interdisciplinárnímu výzkumu v oblasti evropských studií. Výzkumná skupina se zaměřuje na interdisciplinární bádání a kritickou reflexi evropské kulturní a politické identity. Prostřednictvím historického, filozofického a sociálně-vědního zkoumání (od středověku po současnost) se zabývá fenoménem Evropy a jejích specifických kulturně-historických, náboženských a politických tradic v českém a středoevropském kontextu.
www.collegium-europaeum.cz

zpracoval Martin Linhart